

Dobrosława Świerczyńska

"Z problematyki relacji osobowych w poezji stanisławowskiej. Rola adresata (na przykładzie wierszy do Naruszewicza)", Przemysława Matuszewska, "Acta Universitatis Wratislaviensis" nr 200... : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/1 (59), 195

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) MATUSZEWSKA Przemysława: Z problematyki relacji osobowych w poezji stanisławowskiej. Rola adresata (na przykładzie wierszy do Naruszewicza). "Acta Universitatis Wratislaviensis" nr 200, Prace Literackie XV, Wrocław 1973, s. 5-22.

Artykuł stanowi próbę przedstawienia kategorii typologicznych ról odbiorcy w wierszach adresowanych. Na przykładach utworów dedykowanych Naruszewiczowi autorka omawia trzy sposoby ewokowania postaci adresata wewnętrznego: 1) rola odbiorcy zaprojektowana po stronie podmiotu mówiącego, odbiorca znajduje się na tej samej, co nadawca, płaszczyźnie, a tekst pisany jest "w imieniu" odbiorcy; 2) odbiorca zaprojektowany po stronie niezindywidualizowanego adresata utworu, tekst skierowany jest do czytającego; 3) odbiorca występuje w roli "Widza" obserwującego postacie nadawcy i adresata. Powyższy podział nie może być oczywiście ścisły i zależny jest od okoliczności i sposobu rozpowszechnienia utworu.

BP/59/57

D.Ś.

(II) MATYSIAK Danuta: Sytuacja najmłodszego pokolenia inteligentów pochodzenia chłopskiego w najnowszej prozie polskiej. "Zeszyty Naukowe WSP w Opolu". Historia Literatury XIII, Opole 1975, s. 75-82.

Zagadnienia związane ze zmianą środowiska wiejskiego na miejskie - temat zetknięcia się dwu kultur - są obecnie problematyką najchętniej podejmowaną przez młodych twórców literatury nurtu wiejskiego. Bohaterowie powieści Pilota, Ryndaka, Trziszki, Myśliwskiego i in. należą do pierwszego pokolenia ludzi wsi, które przewyciężyło kompleksy poprzednich generacji i osiągnęło awans społeczny. Jednak zamiana kultury wiejskiej na miejską bywa dla bohaterów tych książek rozczarowaniem, prowadzi do poczucia wyobcowania i nieautentyczności egzystencji. Nowe środowisko miejskie jest wciąż obce, zaś powrót na wieś - wobec dokonujących się przemian kulturowych - także niczego nie rozwiązuje; okazuje się, że nie można powrócić do tego, co przeminęło.

BF/59/58

M.G.